

Door: Pauly Ossenblok (possenblok@sein.nl), klinische neurofysiologie, Stichting Epilepsie Instellingen Nederland, Zwolle; CASA, Technische Universiteit Eindhoven.

Epilepsiezorg in China

Mijn eerste indruk bij een bezoek aan een epilepsiecentrum in China was dat er geen groot verschil is met de epilepsiezorg in Nederland. Professionals zijn goed opgeleid, zijn *up to date* met betrekking tot de laatste ontwikkelingen in de epilepsiezorg en zijn bereid om net als in Nederland ‘alles uit de kast te halen’ om hun patiënten zo goed mogelijk te helpen. Als je echter de kans krijgt om ‘achter de deur’ van de epilepsiekliniek te kijken blijken er toch grote verschillen te zijn.

Ik was in de gelegenheid om achter de schermen te kijken bij het *Comprehensive Epilepsy Center of Beijing*. Ik kan me herinneren dat ik bij mijn eerste bezoek diep onder de indruk was van de faciliteiten waar men over kon beschikken. De meest moderne EEG-systemen, een MEG en natuurlijk alle overige mogelijkheden voor multi-modal imaging: MRI, PET, SPECT etc. Ik was overigens nog meer onder de indruk van de grote productie-aantallen: per week ongeveer 40 video-EEG registraties, tientallen invasieve onderzoeken en legio patiënten die worden behandeld met diepe-hersenstimulatie, transcraniële magnetische en *direct current* stimulatie.

Wat zijn de verschillen?

In China heeft men geen verwijzing voor een specialist nodig. Dit betekent dat patiënten in China zelf op zoek gaan naar de specialist die naar hun mening de beste zorg verleent. Het *Comprehensive Epilepsy Center of Beijing van Xuanwu Hospital* is in China het meest bekende en meest populaire centrum voor de diagnose en behandeling van epilepsie. Dit betekent dat er zich bij dit ziekenhuis elke ochtend drommen mensen melden om hun meest favoriete arts te zien (figuur 1, links). Hier moet de patiënt wat voor over hebben: eerst een nummertje trekken voor de wachtrij (figuur 1, midden) en vervolgens langs de geldautomaat (figuur 1, rechts). Elk consult en elke behandeling moet namelijk vooraf door de patiënt betaald worden. Dit heeft vergaande consequenties voor bijvoorbeeld de pre-chirurg-

gische evaluatie. Er worden alleen de meest noodzakelijke onderzoeken gedaan. De patiënt moet immers ieder onderzoek, iedere scan en in geval van invasief onderzoek iedere diepte-elektrode zelf betalen.

In het *Comprehensive Epilepsy Center of Beijing van Xuanwu Hospital* – en dit geldt volgens mijn eerste indruk ook voor andere ziekenhuizen in China – wordt het werk uitsluitend gedaan door neurologen, in samenwerking met neurochirurgen en (neuro)radiologen. Er is geen ondersteunend personeel zoals laboranten, technici of fysici en er zijn geen managers. Differentiatie vindt plaats doordat sommige neurologen goed zijn in techniek, wetenschap of ICT, weer anderen in management en dan zijn er natuurlijk de artsen die zich voornamelijk bezig houden met patiëntenzorg.

Wat brengt de toekomst?

In China wordt er een groot belang gehecht aan innovatie, ook op het gebied van *brain research*, zoals blijkt uit het recent geopende *Chinese Institute for Brain Research*, dat onderdeel is van *Capital Medical University in Beijing* (<http://en.cibr.ac.cn>). Een dergelijk initiatief biedt perspectief voor het grote aantal jonge mensen in de gezondheidszorg, net als in Nederland vooral jonge vrouwen, die in combinatie met de enorme investeringen in innovatie, hun ambities waar kunnen maken.

Figuur 1 Van links naar rechts: bezoekers/patiënten die in de ochtend aankomen bij de ingang van Xuanwu Hospital of the Capital Medical University in Beijing, de loketten waar de patiënt een nummer krijgt voor de wachtrij van haar/zijn verkozen behandelaar en de geldautomaten in de hal en gangen bij de ingang van Xuanwu Hospital.